

KARTA PRZEDMIOTU DLA NABORU 2022/2023						
Forma studiów: stacjonarna						
INFORMACJE OGÓLNE						
1. Nazwa przedmiotu Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne/Zajęcia praktyczne/ Praktyki zawodowe						
2. Nazwa kierunku Pielęgniarstwo						
3. Poziom studiów Studia pierwszego stopnia						
4. Liczba punktów ECTS zajęcia praktyczne- 4 praktyki zawodowe- 5						
5. Liczba godzin w semestrze						
semestr	w	ćw	lab/lek	prj/zp	pws	prk
IV				112+8MCSM		120
6. Język wykładowy polski						
7. Wykładowca mgr Krystyna Chwalczuk						
INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE						
8. Wymagania wstępne						
1. Znajomość zagadnień z anatomii i fizjologii człowieka.						
2. Znajomość zagadnień z podstaw pielęgniarstwa.						
9. Cele przedmiotu						
1. Przygotowanie studenta do opieki pielęgniarstwiej nad pacjentami chirurgicznymi.						
10. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych						
Student, który zaliczył przedmiot w zakresie:						
UMIEJĘTNOŚCI- potrafi:						
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwiej, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwiej, wdrażać interwencje pielęgniarstwiej oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwiej;					
D.U2.	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;					
D.U3.	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;					
D.U6.	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków;					
D.U7.	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;					
D.U8.	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;					
D.U9.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii;					
D.U10.	wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu;					
D.U12.	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;					

D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;
D.U17.	przewodzą u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;
D.U19.	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną;
D.U20.	przewodzą rozmowę terapeutyczną;
D.U23.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;
D.U24.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;
D.U25.	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;
KOMPETENCJE SPOŁECZNYCH- jest gotów do:	
1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
2	przestrzegania praw pacjenta;
3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
11. Treści programowe	
Forma zajęć –zajęcia praktyczne	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zasady organizacji opieki specjalistycznej chirurgicznej. Zapoznanie się ze specyfiką oddziału chirurgicznego, zadaniami członków zespołu terapeutycznego sprawującego opiekę nad chorym. Zapoznanie z przepisami BHP. Poznanie procedur profilaktyki zakażeń wewnątrzszpitalnych. Organizacja zajęć w oddziale chirurgicznym. 2. Zapoznanie się z obowiązującymi w oddziale procedurami i standardami opieki pielęgniarstwa. Gromadzenie informacji, formułowanie diagnozy pielęgniarstwa, ustalenie celów i planu opieki, wdrażanie interwencji pielęgniarstwa oraz dokonanie ewaluacji opieki. 3. Ustalenie czynników zwiększających ryzyko okołoooperacyjne. 4. Przygotowanie pacjenta do zabiegu w trybie planowym i nagłym uwzględniające jednostkę chorobową, stan zdrowia pacjenta oraz rodzaj znieczulenia. 5. Planowanie opieki pielęgniarstwa nad chorym z uwzględnieniem rodzaju znieczulenia i technik operacyjnych. Zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym. (wczesnym i późnym). 6. Udział pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do specjalistycznych badań i zabiegów diagnostycznych w oddziale chirurgicznym. Prowadzenie obserwacji, asystowanie lekarzowi podczas wykonywania badań, opieka nad chorym po przeprowadzonych badaniach. 7. Pielęgnowanie pacjenta z raną czystą, skażoną, zakażoną i pooperacyjną. Przygotowanie chorego do zmiany opatrunku, postępowanie z materiałem opatrunkowym i narzędziami po wykonaniu opatrunku. 	

8. Przestrzeganie zasad żywienia chorych z uwzględnieniem leczenia żywieniowego, wskazań przed i pooperacyjnych. Udział pielęgniarki w żywieniu pozajelitowym i dojelitowym.
9. Działania w zakresie oceny oraz minimalizowania bólu pooperacyjnego w poszczególnych dobach po zabiegu operacyjnym. Udział pielęgniarki w farmakoterapii p /bólowej, podejmowaniu działań niefarmakologicznych, mających na celu uśmierzanie bólu.
10. Prowadzenie procesu pielęgnowania chorych chirurgicznie z uwzględnieniem metod leczenia i rodzaju znieczulenia w odniesieniu do:
 - Krwawienia z górnego i dolnego odcinka przewodu pokarmowego.
 - Zapalenia wyrostka robaczkowego.
 - Kamicy pęcherzyka żółciowego i dróg żółciowych.
 - Przepukliny brzusznej i pachwinowej.
 - Niedrożności przewodu pokarmowego.
 - Wyłoniętej stomii (wydalniczej, odżywczej).
 - Zmian łagodnych i złośliwych gruczołu piersiowego (zabieg mastectomii)
 - Chorób tarczycy (zabieg strumectomii)
 - Chirurgicznych chorób żył i tętnic.
 - Amputacji kończyny.
 - Urazów czaszkowo-mózgowych leczenie zachowawcze i operacyjne.
11. Usprawnianie ruchowe pacjenta w okresie okołopooperacyjnym z uwzględnieniem jego wydolności i funkcjonalności.
12. Przygotowanie pacjenta do samoopieki w warunkach domowych w zależności od wieku i stanu zdrowia.

Tematy MCSM

1. Przygotowanie pacjenta do operacji usunięcia pęcherzyka żółciowego(pośrednia wierność, czas -4 godz.).
2. Postępowanie z pacjentem po usunięciu pęcherzyka żółciowego(pośrednia wierność, czas -4 godz.).

Praktyki zawodowe

1. Rola i zadania pielęgniarki nad pacjentem (obserwacja, komunikacja, edukacja), prowadzenie procesu pielęgnowania pacjenta chirurgicznego. Profilaktyka powikłań pooperacyjnych.
2. Pielęgnowanie pacjenta przed i po zabiegu endoprotezoplastyki stawu biodrowego.
3. Proces pielęgnowania pacjenta przed i po artroskopii stawu kolanowego.
4. Opieka nad pacjentem po urazie (kręgosłupa, czaszki, kończyn, klatki piersiowej, żeber).
5. Proces pielęgnowania pacjenta przed i po usunięciu gruczołu krokowego.
6. Pielęgnowanie pacjenta z kamicą żółciową, moczową. Leczenie zachowawcze i zabiegowe.
7. Opieka nad pacjentem przed i po badaniach diagnostycznych.
8. Pielęgnowanie pacjenta chorobą nowotworową.
9. Opieka nad pacjentem hospitalizowanym z powodu krwawień i krwotoków.
10. Rozpoznawanie i minimalizowanie zaburzeń wodno-elektrolitowych u pacjenta w okresie okołopooperacyjnym. Prowadzenie bilansu płynów, obserwacja.
11. Pielęgnowanie pacjenta z chorobami przewodu pokarmowego.
12. Pielęgnowanie pacjenta z chorobami naczyń.
13. Udział pielęgniarki w profilaktyce powikłań spowodowanych unieruchomieniem pacjenta ze względu na stan zdrowia.
14. Przygotowanie pacjenta do życia w zmienionej sytuacji zdrowotnej. Edukacja pacjenta przed wypisem do środowiska domowego. Zalecenia pielęgniarskie.
15. Podsumowanie praktyk zawodowych.

12. Narzędzia/metody dydaktyczne

1. Metody praktyczne- ćwiczenia, zajęcia praktyczne, symulacje medyczne, praktyka	
2. Metoda problemowa - dyskusja	
3. Metoda eksponująca- pokaz	
4. Metody aktywizujące; metoda przypadków, scenariusze zdarzeń medycznych (symulacja medyczna, pacjent standaryzowany)	
5. Proces pielęgnowania	
13. Sposoby oceny (częstkowe, końcowe)	
1. Zajęcia praktyczne/praktyki; obserwacja uczestnicząca, proces pielęgnowania, rozwiązywanie sytuacji problemowych pacjentów, ocena prowadzonej dokumentacji, umiejętności praktyczne, pisemne/ustne sprawozdanie – raport z dyżurów.	
2. Zajęcia w Centrum Symulacji Medycznej; debriefing (formułowanie informacji zwrotnej, sprawozdanie , raport).	
14. Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	liczba godzin
Zajęcia praktyczne	
1. Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela oraz konsultacje	120
2. Nakład pracy studenta	20
suma	140
liczba punktów ECTS	4
Praktyka zawodowa	
1. Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela oraz konsultacje	120
2. Nakład pracy studenta	30
suma	150
liczba punktów ECTS	5
15. Literatura	
Literatura podstawowa:	
1.Noszczyk. Chirurgia. PZWL 2019,	
2. Walewska E. Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego. PZWL,2020	
3. Fibak J. Chirurgia – repetytorium. PZWL, Warszawa 2010	
Literatura uzupełniająca:	
1. Kózka M., Płaszewska-Żywko L. (red.). Diagnozy i interwencje pielęgniarские. Warszawa 2020.	
16. Formy oceny – szczegóły	
Kryteria oceny umiejętności praktycznych i postawy w czasie zajęć w Pracowniach Monoprofilowego Centrum Symulacji Medycznej; Z zakresu wiedzy: <ul style="list-style-type: none"> zna sprzęt wysokiej wierności, pośredniej i niskiej wierności, zna zasady konstruowania informacji zwrotnej opartej o opis, analizę i implementację, rozumie znaczenie umiejętności miękkich do prawidłowej pracy w zespole oraz wpływu na zapobieganie zdarzeniom niepożądanym w medycynie, W zakresie umiejętności: <ul style="list-style-type: none"> właściwie używać sprzęt podczas zajęć, umie skonstruować zaawansowaną informację zwrotną w oparciu opis, analizę i implementację, 	

- umie świadomie wykorzystywać wiedzę teoretyczną i praktyczną,

W zakresie kompetencji społecznych:

- współpracuje w grupie, bierze odpowiedzialność za podjęte działania,
- wykorzystuje zdobytą wiedzę na temat umiejętności miękkich w pracy w zespole,
- świadomy konieczności ciągłego uzupełniania wiedzy i umiejętności.

Ocenianie ciągle poprzez informacje zwrotne na podstawie podejmowanych działań i debrefingu.

KRYTERIA OCENY UMIEJĘTNOŚCI PRAKTYCZNYCH:

1. Sposób wykonania czynności; poziom wykonania czynności pkt 2; zgodnie z- Poziom 2pkt:

- **Zasady**- przestrzega zasad, właściwa technika i kolejność wykonania czynności: 2pkt.
- **Sprawność**- czynności wykonuje pewnie, energicznie: 2pkt.
- **Skuteczność**- postępowanie uwzględnia sytuację pacjenta, osiąga cel: 2pkt.
- **Samodzielność**- działania wykonuje całkowicie samodzielnie: 2pkt.
- **Komunikowanie się z pacjentem**- poprawny, samodzielny, skuteczny dobór treści: 2pkt.
- **Postawa**- potrafi krytycznie ocenić i analizować swoje postępowanie, współpracuje z zespołem terapeutycznym, pełna identyfikacja z rolą zawodową: 2pkt.

2. Sposób wykonania czynności; poziom wykonania czynności pkt 1; zgodnie z- Poziom 1pkt:

- **Zasady**- przestrzega zasad po ukierunkowaniu: 1 pkt.
- **Sprawność**- wykonuje mało pewnie, po krótkim zastanowieniu: 1 pkt.
- **Skuteczność**- nie zawsze uwzględnia sytuację zdrowotną pacjenta, osiąga cel po ukierunkowaniu: 1 pkt.
- **Samodzielność**- wymaga przypomnienia i ukierunkowania w niektórych działaniach: 1 pkt.
- **Komunikowanie z pacjentem**- wymaga naprowadzania, kierunkowania w wyborze treści: 1 pkt.
- **Postawa**- ma trudności w krytycznej ocenie i analizie swojego postępowania, we współpracy z zespołem terapeutycznym oraz w identyfikacji z rolą zawodową: 1 pkt.

3. Sposób wykonania czynności; poziom wykonania czynności pkt 0; zgodnie z- Poziom 0 pkt:

- **Zasady**- nie przestrzega zasad, chaotycznie wykonuje działania: 0 pkt.
- **Sprawność**- czynności wykonuje niepewnie, bardzo wolno: 0 pkt.
- **Skuteczność**- nie bierze pod uwagę indywidualnej sytuacji pacjenta, nie osiąga celu: 0 pkt.
- **Samodzielność**- wymaga stałego naprowadzania i przypominania w każdym działaniu: 0 pkt.
- **Komunikowanie z pacjentem**- nie potrafi utrzymać kontaktu werbalnego z pacjentem: 0 pkt.
- **Postawa**- nie potrafi krytycznie ocenić i analizować swojego postępowania, nie współpracuje z zespołem terapeutycznym, nie identyfikuje się z rolą zawodową: 0 pkt.

Punktacja / oceny:12– pkt.- bardzo dobra; 11-10 dobry plus; 9-8 pkt.- dobra; 7 -6 pkt.- dostateczna plus;

5 -4 pkt.– dostateczna, 3-0 pkt.- niedostateczna

Obserwacja procedur w praktyce - **zaliczenie**

Kryteria oceny procesu pielęgnowania(1 na tydzień):

- Prawidłowe rozpoznanie problemów pielęgnacyjnych(0-5 pkt.).
- Prawidłowo sformułowany cel opieki(0-4 pkt.).
- Prawidłowo dobrane interwencje pielęgniarские(0-3 pkt.).
- Uwzględnienie edukacji zdrowotnej/psychoedukacji w procesie pielęgnowania(0-3 pkt.).
- Posługiwanie się słownictwem medycznym(0-2 pkt.).
- Zachowana hierarchia problemów(0-3 pkt.).

Punktacja/Oceny – b. dobry – 20-19 pkt; dobry plus-18-17 pkt.; dobry- 16-15 pkt; dostateczny plus 14-13 pkt.; dostateczny 12-11 pkt.; 10 pkt i niżej niedostateczny

Kryteria oceny z zakresu kompetencji społecznych:**Student:**

- współpracuje w grupie, bierze odpowiedzialność za podjęte działania,
- wykorzystuje zdobytą wiedzę na temat umiejętności miękkich w pracy w zespole,
- świadomy konieczności ciągłego uzupełniania wiedzy i umiejętności

Formy i warunki zaliczenia przedmiotu:

Przedmiot kończy się zaliczeniem z oceną.

Warunki zaliczenia:

- obowiązkowa obecność na wszystkich zajęciach (nieobecności odpracowujemy po ustaleniu z prowadzącym zajęcia i działem praktyk),
- przestrzeganie regulaminu praktyk- potwierdzenie pisemne potwierdzające zapoznanie się z nim
- obowiązkowe estetyczne umundurowanie,
- punktualność,
- bieżące zaliczanie umiejętności zgodnie z dzienniczkiem umiejętności,
- prowadzenie procesu pielęgnowania (pełna dokumentacja),
- zaliczanie obowiązkowych tematów,
- uczestniczenie w raportach

17. Inne przydatne informacje o przedmiocie

1. Bezpośrednich informacji o problematyce zajęć i treściach programowych udziela prowadzący w trakcie zajęć i podczas konsultacji.
2. Zajęcia odbywać się będą w podmiotach wykonujących działalność leczniczą oraz CSM Akademii Białskiej im. Jana Pawła II – Filia w Radzynie Podlaskim.
3. Zajęcia odbywać się będą zgodnie z aktualnym planem zajęć.
4. Konsultacje odbywać się będą zgodnie z obowiązującym terminarzem.